Mizah ve Politik Mizah Repertuvarı!

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARAAĞAÇLI
G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi, EBB Öğr. Üyesi.

1.Mizah Hali

Mizah, diğer adıyla gülmecedir.
Mizah, hayatın komik, çelişkili veya beklenmedik yönlerini ortaya çıkararak insanı güldürür.
Mizah, ele aldığı bağlamda gülümsetirken düşündürür.

Mizah, bir iletişim sanatıdır.
Mizahla, bireyler rahatlar. Toplumsal eleştirel bakışın bir yoludur.

Çünkü;
Mizahla, duygu ve düşünceler yazıyla, anlatıyla, beden diliyle ve karikatür sembolleriyle ifade edilir.

Mizah, toplumsal kök değerleri zedelememek koşuluyla farklı alanlarda kullanılır
Mizahla, gerginlikler, agresyonlar ve stres olgularıyla başa çıkılır.

2.Mizahı UygulamaTeknikleri

Mizah, zorluklar karşısında sağlıklı bir yansıtma mekanizmasıdır. Bu nedenle Gelişim Psikolojisinde "mizah gelişimi" ayrı ve özel bir kişisel gelişim alanıdır.

Tıpkı, Fiziksel, bilişsel, sosyal, duygusal, ahlaki, dil ve oyun gelişim alanları gibi (Karaağaçlı, 2019).

Mizah; hiciv, parodi, absürt, kara mizah ve kelime oyunlarıyla yapılır.

3.Politik Mizah İklimi

Politik mizahta, siyasi özneler, olgular, olaylar, reel politik tercihler, sosyal yapı, hükümet politikaları ve toplumsal yapı eleştirel gözle gündeme alınabilir.

Politik mizah, aslında sansüre karşı bir tür muhalefet işlevindedir. Zamanın ruhunda politik mizah anti-sosyal işlerle ve araçlarla ve stand-up gösterilerle yapılmaktadır.

Politik mizah, sadece, güldürmek değil; siyasi aksaklıkları, yolsuzlukları veya absürt politikaları dile getirilir.
Sansür ve baskı dönemlerinde halkın sesi duyurulur.
Toplumsal tepkiler, barışçıl bir şekilde ifade edilir.

4.İnançsal Konular ve Mizah

- İnançsal konular, doğmatik kökenli olup, bilimselliği tartışılamaz!. Doğmatiklik vahiy yollu kaynaklardır.
- İnançsal konular, problematik olarak da ele alınamaz! Çünkü; problem durumu çözümü en az iki seçenekli bağlamlar olduğunda problem durumu olarak incelenebilir.
- İnançsal konular, metafiziktir.
- İnançsal konular demokratik iklimli değildir!

5.İnançsal Konular ve Mizah İkliminde Kilit Soru

Doğmatiklik, metafizik, demokratiklik ve bilimin aşağıda sıralanan temel özellikleri ne ilgiyle buraya alındı? Kilit sorusu yanıtlanmadan "mizah, politik mizah ve inançlar" değişkenleri duygusal tepkilerden kurtarılıp somutlanamaz!

Çünkü; bilim metafizikle ilgilenmez! Ama; metafiziği de ret etmez! Çünkü; bilimin konusu metafizik değildir!
Çünkü; "Bilimden gidilmeyen yolu sonu karanlıktır" (Atatürk,2018).

Bilimin temel özellikleri; (1)"olgusal yani gözlenen", (2)"nesnel yani kanıtlı", (3)"raporlu yani kayıtlı", (4)"evrensel yani yerellikten uzak olma" ve (5)"birikimli yani her yeni bilimsel bulgunun başka bir bulguya dayanak olmasıdır" (Karağaaçlı, 2024).

Çünkü; inançsal konular; "birey-ontolojik varlık-yaratılma-gezegene gelme" ilişkili haller, tavırlar ve ifadelerdir. Bunun gezegene ve memlekete en somut yansıması ise GMK Atatürk ve Arkadaşlarının 103 yıl önce emperyalizme ve Mandacı Kapitalizme karşı tasarlayıp, planlayarak, kurdukları ve yaşama yansıttıkları Cumhuriyetçi Demokrasi'nin en temel ilkelerinden olan" l a i k l i k" tir.

Onun için; genelde mizahta özelde politik mizahta doğmatik ve metafizik gibi bilimin ilgi alanında olmayan konularla sağlıklı bireysel ve toplumsal inanç iklimi bağlamında ilgilenilmemeli. İlgilenelere de 02-04 yaş gelişim döneminin özelliği olan "höööö öcüüü!.." haliyle yaklaşılmamalıdır.

Tepki haliyse; "adli, polisiye, insan dışılıkla ve mahalle baskısıyla değil!"; bireysel "iç alemde, toplumsal reel politikte ise adil, hakkaniyetli siyasetin butlan demokrasinin tufan olmadığı Cumhuriyetçi Demokrasi'li "seçilmiş oy davranışıyla" verilmelidir (Mardin, 2017; Karaağaçlı, 2026).

Ben öyle yaptım!
Öyle yaptığım için de "yaptığım, bu satırlara böyle yansıdı!"

Kaynaklar

Atatürk, GMK. (2018). **Gençler İçin Fotoğraflarla Nutuk.** İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları. Çankaya Belediyesi'nin Armağanı. XXVII. Baskı. ISBN No: 978-9944-88-834-9.

Karaağaçlı, M. (2019). **Eğitim, Gelişim ve Öğrenmede Psikoloji Bilgi Kolu. 2019-5.** Ankara: Kitapçı Basımevi Yayıncılık Dağıtım Tasarım San Tic. Ltd. Şti. Sertifika No: 34559. ISBN No:978-605-80173-0-6. Bandrol Seri No Aralıkları: THG-PVD598739-598988.

Karaağaçlı, M. (2024). **Bilimsel Araştırma ve Etik İklimi.** Karaağaçlı Kitapları No:21. Ankara: Bizim Büro Basımevi Yayın ve Dağıtım Hizmetleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti. Matbaa Sertifika No:42488. ISBN. 978- 978-605-80173-5-9

Karaağaçlı, M. (2026). **Siyaset Butlan, Demokrasi Tufan!** http://www.mektepligazete.com. Köşe Yazıları. Mustafa Karaağaçlı. 23.05.2026.

Mardin, Ş. (2017). Şerif Mardin Mahalle Baskısı Kavramını Anlatıyor. **Medyascope.** 07 Eylül.

Etiksel Gerekçe ve İlke

Burada yer verilen görüşlerde herhangi bir intihal ve manipülasyon yapılmadığından, yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi etiksel olarak uygun olacaktır.

İletişim ve Erişimi

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARAAĞAÇLI
T.C.Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, EBB Öğretim Üyesi
e-posta-1: mkara@gazi.edu.tr
e-posta-2: mustafakaraagacli80@gmail.com
Web-1 : w3.gazi.edu.tr/~mkara
Web-2 :https://avesis.gazi.edu.tr/mkara
ORCID :https://orcid.org/0000-0003-3488-1021

Süren Yayın Ortamları ve Portalları

Futbol-spor-yorum :www.yurtspor.com.yazarlar
Eğitim,sosyoloji ve güncel:www.mektepligazete.com.köşeyazıları
Bilim-araştırma :www.mektepligazete.tebeşirbülten.com

Konuk yazarlığı-1 :www.bcp.org.tr
Konuk yazarlığı-2 :www.derslerdergisi.comr
Tüm yayınlar blogu :mustafakaragacli.blogspot.com

Bilişim Medyaları
Facebook-1 :Kirizma
Facebook-2 :Mustafa Karaağaçlı
X :M_Karaagacli_
İnstagram :mustafakaraagacli1
Youtube kanalı:http://www.akademikada.youtube.com/@